

[Justitsministeren]

relt på hele sanktionsmønsteret. Derudover er det danske straffelovråd – bl. a. i kraft af en henvendelse fra Den danske Dommerforening – blevet bedt om at se specielt på straf-længderne, når det drejer sig om frihedsberøvelse. Disse overvejelser fortsætter naturligvis, men vi og straffelovrådet har fundet det forsvarligt at tage denne afgrænsede del, der vedrører berigelsesforbrydelser, ud til særskilt behandling her. Der er ikke tale om, at der spændes ben for nogen revision overhovedet. Og når jeg nu nævner revisionstendenserne, så lad mig føje til det, nogle af ordførerne har sagt, at den almindelige tendens jo går i retning af at prøve at erstatte frihedsberøvelse med andet. Det er den almindelige kriminalpolitiske tendens, og det, der sker her, er et almindeligt led i denne kriminalpolitiske tendens.

Jeg skal kun sige til hr. Knud Lind i anledning af, at ændringerne i sanktionsmønsteret for så vidt angår spirituskørsel blev bragt ind i billedet, at i modsætning til, hvad man har læst i den offentlige debat, er der ingen grund til at tro, at denne ændring i sanktionsmønsteret har medført, at antallet af spiritusbilister er øget. Vi kan ikke sige, om det er gået lidt ned eller lidt op. Tallene, vi har, tyder på en lille nedgang, men det drejer sig kun om en ganske kort tids undersøgelser, så jeg vil ikke drage nogen endelig konklusion, men jeg tør godt sige, i modsætning til, hvad der er sagt i den offentlige debat, at der indtil videre ikke er noget der tyder på, at sanktionsomlægningen, når det drejer sig om spirituskørsel, har bevirket en øget spirituskørsel her i landet.

Afslutningsvis vil jeg sige – selv om det nok er svært at trænge igennem med det, kan jeg forstå: dette forslag skyldes ikke kapacitetsproblemerne i fængslerne. Kapacitetsproblemerne har jeg søgt løst ved bl. a. at få tilslutning fra finansudvalget til en begrænset udvidelse af celleantallet. Forslagets fremsættelse nu i stedet for måske om et halvt eller trekvart år skyldes kapacitetsproblemerne, for det ville være forkert kortsigtet at udvide fængselskapaciteten for så, når der senere kom forslag – hvad jeg tror ville blive tilfældet – om ændringer i sanktionsmønsteret, at nedlægge pladserne igen. Det ville være en kortsigtet og forkert løsning også af økonomiske grunde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1–3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Skattemæssig ligestilling af ægtefæller).

(Lovforslag nr. L 117. Fremsat 17/2 82. Første behandling 25/2 82. Betænkning 14/5 82).

Der var stillet 16 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Karl Nielsen (S):

Vi kan støtte de af ministeren stillede ændringsforslag samt de ændringsforslag, der er stillet af udvalgets flertal. Alle øvrige ændringsforslag afviser vi.

Vi er i socialdemokratiet tilfredse med, at lovforslaget nu kan gennemføres ved den kommende tredje behandling med et meget stort flertal her i tinget. Vi finder, at forslaget er epokegørende, idet der nu skabes både juridisk og reel ligestilling mellem ægtefæller i skattemæssig henseende. Manden som skattemæssig hovedperson og kvinden som skattemæssig biperson er noget, der hører fortiden til, når forslaget nu bliver vedtaget ved

[Karl Nielsen]

den kommende tredje behandling. At det er et godt forslag, fremgår bl. a. af, at ægteskabsudvalgets indstilling af april i år støtter forslaget, ligesom Dansk Kvindesamfund støtter forslaget og ser det som et skridt i den rigtige retning. Jeg vil godt nævne, at advokat Lida Hulgaard, der er medlem af renteskatteudvalget, også støtter forslaget meget varmt, ja, hun betegner endda forslaget som genialt.

Vi finder på baggrund heraf, at det er helt uforståeligt, at de konservative og venstre ikke kan støtte forslaget, idet disse partier ofte taler om, at nu må der skabes skattemæssig ligestilling mellem ægtefæller. Man har vist lov til at sige, at man kan mistænke disse to partier for, at det er talemåder, som kun anvendes ved festlige lejligheder, for hvis de virkelig ønskede en ændring på dette område, burde de støtte det foreliggende lovforslag. Jeg har lyst til at spørge: hvad siger kvinderne i de to partier? Hvad siger fru Grethe Fenger Møller, den tidligere formand for Dansk Kvindesamfund, til, at hendes parti ikke støtter et sådant forslag?

At fremskridtspartiet går imod ligestillingsforslaget underer ikke, idet de ønsker det nuværende kønsrollemønster bevaret på alle områder. Hr. Glistrups betækningsbidrag vedrørende det foreliggende forslag understreger dette med al tydelighed.

Hagen Hagensen (KF):

Det lovforslag, vi behandler her, rører alene ved de formelle, men ikke ved de reelle beskatningsforhold. Det, der skulle være hensigten med at opnå ligestilling mellem mand og kvinde i ægteskabet, skulle jo være, at man ikke lagde skat på ægteskabet som sådant, men det, der er forelagt her, vil ikke medføre andet end en formel ligestilling, der oven i købet i en række forhold, hvor hustruens indkomst er størst, vil føre til, at den samlede skattebyrde på ægtefællerne forøges. Det er vi klart imod. Vi finder, at der i videst muligt omfang ikke skal være skat på ægteskabet. Når man har valgt det som ramme om livet og som ramme om det, der er familielivet, så bør der ikke være nogen særlig skat på det.

Forslaget rører ikke ved det, der er det afgørende, nemlig at få ophævet sambeskatningen. Det var da egentlig dejligt, at hr.

Karl Nielsen talte om, at bl. a. mit parti kun havde det som talemåder. Nej, det er hos os et reelt ønske, at der skal ske en løsning af sambeskatningsproblemerne, men det fører netop til, at vi ikke kan gå ind for dette forslag, som rent ud sagt – hr. Karl Nielsen ved det jo – stikker blå i øjnene på folk. Det er jo det, der er den reelle ting ved dette forslag, hvor man overhovedet ikke rører ved nogen som helst af sambeskatningens problemer, men laver en kunstig opbygning af forholdet mellem ægtefællernes beskatning og gør det til et administrativt sammensurium, der betyder, at ganske mange ægtefolk nu skal til at have yderligere bistand og udgifter for overhovedet at kunne finde ud af at indgive deres selvangivelse og opgøre deres indkomst og formue, hvad enten indkomsten nu er arbejdsindkomst eller det, der hører under formueafkast. Vi skal minsandten også have et register over disse ting, for ellers kan man ikke finde ud af, hvor det hører hjemme.

Det er et miskmask, som simpelt hen ikke hører 1982 til, hvor en forenkling af skatteforholdene i langt højere grad burde komme frem. Man stikker, som jeg sagde før, blå i øjnene på ægtefolk og tror, de lader sig spise af dermed, men det gør de ikke. De vil stadig væk gå ind for, at vi skal løse sambeskatningens problemer. Jeg skal henvise til – hvis hr. Karl Nielsen ikke har læst det – den gentagelse af vore 5 punkter om sambeskatningens ophævelse, der er gengivet i betænkningens.

Der er andre forhold i denne forbindelse, som gør, at man heller ikke kan gå ind for det, der foreslås. Vel er det en god ting, at man nu vil ligestille ægtefæller i henseende til forsikringsfradrag, men samtidig benytter man lejligheden til at søge dette fradrag, der burde være ens for alle personer, beskåret fra 3.000 kr. til 2.000 kr. Dermed går det ud over de enlige, hvorimod ægtefællerne måske får en anelse fordel derved.

Der er heller ingen grund til at tage med i denne forbindelse, at man ikke længere må have lov til at trække gaver til almennyttige formål fra, hvor det egentlig burde være sådan, at også på det område havde ægtefolk lov til at blive betragtet som enkeltpersoner og ikke, fordi de er gift, slået i hartkorn med hinanden.

Der er ingen tvivl om – hr. Karl Nielsen spurgte derom, og jeg skal gerne give svaret

[Hagen Hagensen]

– at også kvinder og mænd i det konservative folkeparti ønsker sambeskatningen ophævet, og derfor går de ikke ind for det forslag, der ligger her. Jeg tror, det er ødelæggende for det videre arbejde med at få løst disse problemer, ikke mindst for ægtefolk, der virker i samme erhvervsvirksomhed. Jeg tror, det bliver vanskeliggjort fremfor at blive lettere, og navnlig vil det blive så meget vanskeligere for de enkelte skatteydere at gøre deres forhold op, at jeg finder, at det aldeles ikke burde blive til lov.

Ud fra det, jeg her har sagt, vil vi stemme således vedrørende de ændringsforslag, der er stillet: vi vil undlade at stemme for ændringsforslag nr. 1, som vi ikke finder klarer tingene godt nok. Vi vil stemme for ændringsforslag nr. 2 og nr. 5, om end med tøven, nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 14, det sidste også med lidt tøven, og for ændringsforslag nr. 15, mens vi vil stemme imod ændringsforslag nr. 3, 4, 13 og 16.

Fogh Rasmussen (V):

Det forslag, vi her behandler, om ægtefællebeskatning, er ganske simpelt en narresut for danske kvinder. Det er ubegribeligt, at så mange kvinder, også her i folketinget, har kunnet falde for dette forslag. Sandheden om det er, at der ikke bliver tale om en reel skattemæssig ligestilling mellem kvinder og mænd. Der er kun tale om pyntefjer. Der er kun tale om en rent formel, juridisk, om man vil, ligestilling mellem kvinde og mand i skattemæssig henseende. Men økonomisk er der fortsat ikke tale om reel ligestilling.

Som reglerne er i dag, beskattes den gifte mand af hele sin og den med ham samlevende hustrus indkomst og formue, og det er selvfølgelig utilfredsstillende. Det mener venstre også. Vi er modstandere af, at kvinderne er reduceret til bipersoner på mandens selvangivelse. Men det problem løses jo ikke ved, at ministeren i samme punkt siger, at ægtefæller beskattes hver af deres indkomst og formue. Ligestilling opnås ikke, blot fordi man skriver, at ægtefæller beskattes hver af deres indkomst og formue. Sådan som forslaget er udformet, skal indkomst, formue, fradrag osv. fordeles mellem ægtefællerne efter ægteskabslovgivningens regler om, hvem der har rådighed over de forskellige formuegoder, og dér vil den praktiske virkelighed

komme til at tage sig helt, helt anderledes ud end den teori, som er indlagt i dette forslag.

Den praktiske virkelighed er, at i langt, langt de fleste tilfælde er det i dag sådan, at hvis vi f. eks. tager fast ejendom, et parcelhus el. lign., er det manden og manden alene, som har skøde på ejendommen. Og hvis man skal opnå den ligestilling, forslaget lægger op til, i praksis, så skal kvinden altså tage skøde på halvdelen af ejendommen. Teknisk skal det ske ved en gaveoverdragelse. Det sker ved en ægtepagt, som skal godkendes af statsamtet og derefter tinglyses. Hele det besværlige system skal man altså igennem, for at den teoretiske ligestilling også bliver en praktisk og reel ligestilling.

Og hvad opnår man så, hvis man gennemgår hele den proces? Ingenting, for økonomisk og beskatningsmæssigt er man stillet akkurat som før i langt de fleste tilfælde. Hvis man f. eks. efter gennemførelsen af denne besværlige proces har fået tillagt kvinden et rentefradrag og kalder det ligestilling, så skal værdien af det rentefradrag stadig væk beregnes hos manden. Jeg synes, det er at undervurdere kvinderne at tro, at de føler, at det er ligestilling, at man på papiret tillægger dem et rentefradrag, men bagefter reelt beregner værdien af det hos manden. Er det ligestilling? Det er i hvert fald ikke reel ligestilling. Som sagt kan man godt tale om en formel eller juridisk ligestilling, men der er ikke tale om økonomisk og reel ligestilling.

Hr. Karl Nielsen svingede sig højt op og talte om et epokegørende forslag. Hr. Karl Nielsen henviste til forskellige sagkyndige på området, som har udtalt sig til fordel for forslaget. Jeg vil da godt i denne forbindelse henvise til ægteskabsudvalget af 1969, som også har udtalt sig – jeg tror i øvrigt, at hr. Karl Nielsen henviste til udvalgets betænkning. Dette ægteskabsudvalg siger akkurat det samme, som jeg her har sagt, nemlig at udvalget må påpege, at den økonomiske sambeskatning – det er jo det, der her er tale om – ikke stemmer med ægteskabslovgivningens selvstændighedsprincip, og at det ved udformningen af skattereglerne bør indgå som et selvstændigt moment, at der ikke bør pålægges ægtepar større skattebyrder end ugifte samlevende.

Jeg er godt klar over, at nogle vil sige: ja men det har noget at gøre med, om man er gift eller ikke gift, det har ikke noget at gøre

[Fogh Rasmussen]

med, om man er kvinde eller mand, og det har ikke noget at gøre med ligestilling. Jo, det har i høj grad noget at gøre med ligestilling, noget at gøre med reel ligestilling. Jeg må sige som hr. Hagen Hagensen, at det er netop ikke talemåder, når vi taler om ligestilling. Når vi taler om ligestilling, så mener vi ikke bare denne papirligestilling, men reel ligestilling. I den forbindelse kan jeg henvise til, at venstre for nylig fremsatte et forslag, der netop lægger op til, at der skal være en sådan reel ligestilling.

Jeg skal på baggrund af disse bemærkninger om ændringsforslagene oplyse, at venstre vil undlade at stemme vedrørende ændringsforslag nr. 1, der er stillet af ministeren, fordi det indeholder dels en god ting, dels en dårlig ting.

Vi vil stemme for ministerens ændringsforslag nr. 2 og nr. 9.

For så vidt angår de mange ændringsforslag, der vedrører forsikringsfradraget, der nu reduceres fra at være 3.000 kr. til fremover at være 2.000 kr., kan jeg sige, at vi vil støtte de ændringsforslag, som giver ægtefæller mulighed for at overføre den del af deres forsikringsfradrag, som de ikke kan rumme inden for 2.000 kr. grænsen. De ændringsforslag, der giver mulighed for at overføre et sådant overskydende, ikke-udnytteligt fradrag til den anden ægtefælle, vil vi støtte. Derfor kan vi stemme for ændringsforslag nr. 14 og 15, hvorimod vi må stemme imod SFs forslag om at afskaffe forsikringsfradraget. Derfor stemmer vi imod ændringsforslagene nr. 3, 13 og 16.

For så vidt angår problemstillingen vedrørende medhjælpende ægtefæller har vi i venstre den opfattelse, at der bør være mulighed for at ligedele en virksomheds overskud mellem ægtefællerne, når der skal ske beskatning, fuldstændig uden maksimumgrænse. Det er vores udgangspunkt, men vi må nok erkende, at der ikke på nuværende tidspunkt er flertal i folketinget for det. Derfor kan vi stemme for de ændringsforslag, som lægger op til at forbedre reglerne for medhjælpende ægtefæller. Der er stillet ændringsforslagene nr. 6 og 7, som forhøjer maksimumgrænsen for overførsel fra i 1983 efter de nuværende regler at være 70.000 kr. til fremover at være 100.000 kr. Det kan vi støtte. Men da ændringsforslag nr. 5 fra kristeligt folkeparti formentlig kommer til afstemning først, kan

vi stemme for det ændringsforslag ud fra den betragtning, at der her, i hvert fald principielt, lægges op til, at der kan overføres 50 pct. af virksomhedens overskud til beskatning hos medhjælpende ægtefælle uden nogen overgrænse. Derimod må vi stemme imod ændringsforslag nr. 4 fra fremskridtspartiet, hovedsageligt fordi det vil kunne afstedkomme en utrolig masse administrative vanskeligheder og vanskelige afgrænsningsproblemer.

Derimod kan vi støtte ændringsforslag nr. 8 fra fremskridtspartiet om, at der ved formuebeskatningen sker en ligedeling mellem ægtefællerne. Vi kan også støtte ændringsforslag nr. 10, 11 og 12.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Ja, man skal høre meget her, før ørerne falder af.

Vedrørende ændringsforslagene vil jeg godt sige, at vi stemmer for ministerens ændringsforslag og for udvalgets ændringsforslag.

Vi har selv stillet nogle ændringsforslag, som der er sammenhæng i. Vi mener, man skal afskaffe det 3.000 kr.s fradrag, der findes i dag, og i stedet for lave det om til et 2.000 kr.s fradrag. Men hr. Fogh Rasmussen glemte at sige, at vi samtidig vil hæve bundfradraget med 1.200 kr. Det gør jo, at regnestykket ser noget anderledes ud. Det betyder, at der bliver en anderledes fordeling, sådan at de mennesker, der har råd til opsparing, måske skal slippe lidt mere i skat, mens alle får det bundfradrag, der er tale om. Jeg skal sige, at det ikke lægger nogen hindring for en skattereform til efteråret, da skatteprovenuet vil være det samme efter de samlede forslag, vi har stillet.

Når man hører hr. Hagen Hagensen, skulle man tro, at dette lovforslag gav sig ud for at løse alle landets problemer. Så enkelt er det naturligvis ikke. Det løser ikke engang alle skatteproblemerne. Det har aldrig givet sig ud for at ophæve sambeskatningen. Det, der er tale om, er et forslag om ligestilling mellem mænd og kvinder. Vi går også ind for ophævelse af sambeskatningen, men vi drager ikke den samme konklusion som hr. Hagen Hagensen og siger: så kan vi ikke stemme for det her. Det har nemlig ikke spor med hinanden at gøre.

[Marianne Bentsen-Pedersen]

Hr. Hagen Hagensen siger, at i enkelte tilfælde vil der endda ske en forøgelse af skatten for nogle familier. Jeg vil godt sige, at det system, vi har i øjeblikket, som er meget uretfærdigt, også giver en forøgelse i forhold til, hvad der ville være retfærdigt kønsmæssigt, så det er bare et spørgsmål om at ophæve nogle uretfærdigheder, som findes i dag. Det synes jeg ikke man skal beklage.

Hr. Hagen Hagensen gør selvfølgelig en masse ud af de besværligheder, der bliver med dette forslag, idet man skal til at gøre selvangivelsen op på en anden måde. Hr. Hagen Hagensen må altså finde sig i, at det kan være besværligt, at kvinder vil have ligestilling. Det kan det på mange områder, det kan det altså også på skatteområdet.

Hr. Fogh Rasmussen talte meget om juridisk ligestilling kontra reel ligestilling, og jeg synes da, det er rigtigt, at en juridisk ligestilling ikke giver den reelle ligestilling, som kun kan dannes på baggrund af en holdningsændring. Jeg kan høre, at det varer meget længe i venstre, før man kommer dertil.

Hr. Fogh Rasmussen siger også: når nu manden har skødet på ejendommen ... ja men hvem siger, at manden har det? Hvis familien i øvrigt har ønsket en ligestilling, så vil det da være naturligt, at begge parter står på skødet. Hos os har vi ikke ligestilling; det er mig, der har skødet.

Hr. Fogh Rasmussen siger også, at splitting vil give reel ligestilling. Det er fuldstændig i modstrid med alt andet, han har sagt. Juridisk kan jeg godt se, at splitting giver en ligestilling, men hvis man får indført splittingsystemet, så vil der reelt ske det, at mange kvinder vil komme til at gå hjemme, for så får man mulighed for at trække mandens indtægt over på kvinden og så beskatte den meget lavere. Hvis det er de reelle ting, vi taler om, så er splittingsystemet det værste tænkelige.

I øvrigt vil jeg sige, at vi vil stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Glistrup (FP):

Blandt de mange ændringsforslag skal jeg særligt anbefale, at tinget stemmer ja til fem, som er særlig gode.

Det er for det første ændringsforslag nr. 3, som er et led i den lange, seje kamp for det meget, meget vigtige at få det skattemæssige

bundfradrag forhøjet. Det ligger nu langt under eksistensminimum, og fremskridtspartiet har jo igennem hele sin tilværelse brugt masser af kræfter på at forklare, hvorfor det bundfradrag bør forhøjes og bør forhøjes væsentligt. Jeg håber, at vi ved vedtagelse af ændringsforslag nr. 3 i dag kommer et skridt videre på den lange march mod lykkelandet.

Ægteskabsskattemæssigt er det vigtigste ændringsforslag nr. 4, der drejer sig om medhjælpende ægtefæller. Her er der to forskellige spørgsmål. For det første: hvordan afgrænser man gruppen af medhjælpende ægtefæller? Her er der tale om en teknisk forenkling. Lige modsat af hvad hr. Fogh Rasmussen sagde, får vi ved vedtagelse af ændringsforslag nr. 4 ikke mere de besværligheder, som man i øjeblikket har med at afgrænse, hvem der skal ind i gruppen af medhjælpende ægtefæller. For det andet er det, når det drejer sig om medhjælpende ægtefæller, uhyre vigtigt, at man lighedeler indkomsten. Det er noget, som ændringsforslag nr. 4 kraftigt går ind for.

I den henseende er det beslægtet med kristeligt folkepartis ændringsforslag nr. 5. Der er bare det ved det, at kristeligt folkepartis ændringsforslag nr. 5 ryger ind i det, man vel efterhånden kan kalde Thorkil Kristensen-syndromet, nemlig problemet med at skulle udskille nogle indtægter fra andre og finde frem til, hvad der skal med ind i en særlig gruppe, og hvad der ikke skal med. Derfor er ændringsforslag nr. 4 både retfærdsmæssigt og teknisk langt, langt bedre end kristeligt folkepartis ændringsforslag nr. 5, hvor man skal have alt bøvlet og alt besværet med at finde ud af, hvad der skal henføres til virksomheden, og hvad der er virksomhedsfremmed i ægtefællernes selvangivelser. Det giver anledning til alverdens skattespekulationer med hensyn til, om man skal lægge sin aktivitet anderledes, end det er hensigtsmæssigt, mellem ægtefællerne. Det er spekulationer, som man kan få i medfør af kristeligt folkepartis forslag, der altså på begge områderne er fremskridtspartiets underlegent.

Nu må vi selvfølgelig se i øjnene, at både kristeligt folkepartis og fremskridtspartiets ændringsforslag bliver forkastet – ud fra den defeatisme, som hr. Fogh Rasmussen udtrykte, da han sagde, at da han ikke troede, der var et flertal for det, ville venstre stemme imod, så vil venstre ikke være med til det. Vi

[Glistrup]

må dog trods alt se at få flertallene flyttet herinde. Hvad man synes er rigtigt, må man stemme for og ikke opgive, bare fordi man er bange for, at man er i mindretal.

Resultatet bliver imidlertid, sådan som tilkendegivelserne har været, at vi skal ned i de følgende ændringsforslag, hvorefter vi, regnet på 1983-niveau, kommer frem til, at det, der var en 12.000 kr.s grænse, da fremskridtspartiet i 1973 herinde begyndte sit felttog mod den urimelige behandling af medhjælpende ægtefæller, nu ved det seje arbejds skridt for skridt i 1983 bliver til en grænse på 100.000 kr. Selv om vi ikke er tilfredse – det skal man endelig ikke være – med at have nået de resultater, så er det trods alt noget at have udrettet at have fået 8-9-doblet den grænse, som var loftet for medhjælpende ægtefæller på et tidligere tidspunkt.

Det tredje ændringsforslag, som jeg skal anbefale på fremskridtspartiets vegne, er ændringsforslaget om formuebeskatningen, ændringsforslag nr. 8. Det er pløkurimeligt, at de samlevende, der har vielsesattest, kun skal have ét bundfradrag ved formueskattens beregning. Specielt med den udvidelse, som landsskatteretten på det sidste har foretaget i favør af papirløst samlevende par, er det urimeligt, at man skal have denne straf på ægteskabet i skatteloven. Derfor må det være rigtigt at stemme for, at man skal have hver sin formueskattebundgrænse, når man er ægtefæller.

Dernæst kommer vi til ændringsforslag nr. 10, om de urimeligheder, som investeringsfondsloven i øjeblikket medfører, hvor begge ægtefæller har noget, der ligner en erhvervs-virksomhed. Man kan ikke få lov til at disponere, som det er økonomisk mest sundt og rentabelt for ægtefællerne og dermed også for samfundet, men man skal, om man så må sige, øremærke investeringsfondshenlæggelser til eventuelt at gå til indkøb til den virksomhed, der har mindst brug for investeringer, hvad enten det så er mandens eller konens, der er tale om. Det er en urimelig forskelsbehandling, som hvert år rammer 20, 30, 40 ægtepar på en horribel måde, idet de lige pludselig sidder i skattefælden.

De to sidste ændringsforslag, som jeg skal anbefale, er nr. 12 og 14. De vedrører substansen i ministerens forslag, nemlig at man forhøjer forsikringsfradraget og velgørenhedsfradraget. Det er jo det, der er det væ-

sentlige, når vi taler realiteter i ministerens forslag. Det er bare en urimelig måde, man har gjort det på over for de ægtefæller, der ikke i forvejen tænker i skatteregler. Derfor må vi hjælpe de mennesker, der ikke sidder og spekulerer specielt i skatteregler, ved en fri overførselsret vedrørende disse to fradrag. Det er i og for sig bare en teknisk forbedring, således at det ikke bare skal være de skattesnedige, der som sædvanlig skummer fløden.

Når vi vender os til det centrale i lovforslaget, er det jo så sandt, som det er sagt, at det her intet har at gøre med ligestilling mellem ægtefæller. Ægtefællerne bliver ikke et hak mere ligestillede. Man får en bunke ægtefæller, som ikke kan finde ud af skattereglerne, de bliver fanget i nogle fælder, de får en bunke ekstra papirarbejde, de skal kaldes op til en bunke flere torskegilder, fordi de ikke kan forstå disse indviklede regler, men de bliver ikke et dyk mere ligestillede, end de er efter de nugældende regler. Det viser sig alene i ministerens egne provenuberegninger, der siger, at ægtefællerne skal betale præcis det samme i skat – bortset fra at de, der benytter kapitalforsikringsfradraget og velgørenhedsfradraget, får en lille smule større fradrag. Det er i øvrigt kun i småtingsafdelingen. Ægtefælleretligt har det ikke nogen betydning.

De, der kan lade sig dåre af skatteministeren på dette område, fortjener de tillægsord, som man i gamle dage turde bruge om kvinder, at de var henrivende naive og blåøjede, og hvad man ellers kunne sige tidligere, når man ville tale til kvindens pris. Det er absolut uden den mindste forståelse for lovforslagets virkelige indhold, hvis man går hen og stemmer for det, fordi man tror, at det er noget, der skal gavne kvindesagen.

Hvis man endelig skal se de lyse sider ved det, må man sige, at forslaget har en vis beskæftigelseseffekt ved, at der skal ansættes 400, 600, 800 flere rundt omkring i skatteforvaltningerne. Der bliver noget mere arbejde på advokat- og revisorkontorer med at finde ud af det her, og der bliver også rundt omkring på arbejdspladserne brug for en hel del vikarer for dem, der skal ind til forhandlinger på skattekontoret, idet de har fået tingene opført i den forkerte rubrik. Det er dér, forslagets virkninger ligger. Det er bluff og usandhed at sige, at kvinden – eller manden

[Glistrup]

– bliver en disse mere ligestillet, end disse mere rimeligt behandlet. Det er en fælde for hundredtusindvis af ægtefolk, der ikke på forhånd sætter sig ind i skattereglerne, og det er en kilde til en ny berigelse for de ægtefæller, der forstår at lade sig forskudsregistrere på en måde, så de kan få en efter omstændighederne ganske betydelig skattekredit. Forslaget er udelukkende i skattespekulanternes favør og ikke spor andet. Der er intet rimeligt eller retfærdigt ud fra nogen synsvinkel i det foreliggende forslag.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Kun for at rette en enkelt misforståelse. Hr. Glistrup gav det udseende af, at venstre vil stemme imod at fjerne loftet over overførsel til beskatning hos medhjælpende ægtefælle, og at vi ville gøre det med det argument, at der ikke var flertal for det i salen. Det er simpelt hen forkert. Tværtimod har venstre tilkendegivet at ville støtte ændringsforslag nr. 5, som netop går ud på at fjerne dette loft. Når vi ikke kan stemme for hr. Glistrups ændringsforslag, er det, fordi det teknisk og administrativt indebærer en lang række problemer.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er direkte usandt, at ændringsforslag nr. 4 vil indebære nogle vanskeligheder teknisk og administrativt. Det vil fjerne en række vanskeligheder, fordi der ikke bliver nær det besvær med at finde frem til, hvem der skal have status som medhjælpende ægtefælle. Men det glæder mig da, at hr. Fogh Rasmussen gik ind for det synspunkt, han nu fremførte. Jeg vil bare bede ham om til sin tid at læse i Folketingstidende, hvad han rent faktisk sagde i sit første indlæg, for dér sagde han lige præcis det stik modsatte af, hvad han kom med nu. Men jeg håber, det er det sidste, der gælder. Det vil glæde mig.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg troede egentlig, at hr. Fogh Rasmussen gik herop for at gøre opmærksom på den åbenbare misforståelse, han selv havde bidraget med, hvor hr. Fogh Rasmussen siger, at kvindens rentefradrag skal tillægges manden.

Det er objektivt set forkert. Jeg så gerne, at hr. Fogh Rasmussen også koncentrerede sig lidt om sine egne misforståelser.

Bent Juncker (CD):

Jeg sagde allerede ved førstebehandlingen, at CD var positive over for dette forslag. Vi mener, det er et skridt på vejen i den rigtige retning.

Med de ændringsforslag, der er stillet af ministeren, mener vi, at vi har fået det meste af vor kritik imødekommet. Kristeligt folkepartis ændringsforslag har vi en vis sympati for, men vi føler, at vi her er dækket ind med de af ministeren stillede ændringsforslag. Vi vil derfor undlade at stemme vedrørende kristeligt folkepartis ændringsforslag. Alle øvrige ændringsforslag afviser vi.

Et af vore kritikpunkter er stadig væk den subsidiære hæftelse, men vi har noteret os ministerens bemærkninger i betænkningen, og vi ser frem til, at denne hæftelse fjernes.

Sammenhængen mellem lovforslaget og socialindkomsten er efter vor bedste overbevisning afklaret med de bemærkninger, der er fremkommet i betænkningen. Det er vi tilfredse med, da vi hverken kan eller vil løbe fra vores medansvar for indførelse af socialindkomsten.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne begynde med at sige tak til udvalgets flertal og til ministeren for, at de har tiltrådt det forslag om medhjælpende ægtefælle, som det radikale venstre har fremsat i udvalget.

Vi har fremsat det forslag, at den medhjælpende ægtefælle i 1983 skal have ret til at få overført til beskatning hos sig indtil 100.000 kr., fordi disse 100.000 kr. derefter danner basis for så mange sociale tilskud og så mange sociale ydelser. Jeg kan bare nævne barselpenge, sygedagpenge og arbejdsløshedsdagpenge. Det har været en fuldkommen urimelig måde, man hidtil har behandlet den medhjælpende ægtefælle på, fordi man har sat en så lav grænse, at den medhjælpende ægtefælle ikke kunne få rimelige ydelser efter den sociale lovgivning her i landet. Derfor skal jeg her ved denne andenbehandling understrege den glæde, vi føler ved, at et flertal har sluttet op omkring vore tanker.

Om forslaget som helhed vil jeg gerne sige – ikke mindst efter de bemærkninger, der er

[Bernhard Baunsgaard]

faldet fra venstres og de konservatives ordførere her i salen – at der ikke er tale om en ophævelse af sambeskatningen. Det har ikke været hensigten med forslaget, og det har ikke været tilstræbt, for det har vi ikke ment vi kunne nå. »Vi« er i denne forbindelse de partier, der, allerede før det blev et endeligt forslag, arbejdede med, at vi i denne folketingsssamling skulle gribe ind.

Hvad var det så, vi ønskede at der skulle gribes ind imod? Det var det, som så nedvurderende af venstre og konservative bliver betegnet som »den formelle retsstilling«. Dette er et forslag om, at mand og kvinde skal være ligestillede i ægteskabet. Så kan man sige: ikke andet? Jeg havde lyst til at spørge de to ordførere hr. Hagen Hagensen og hr. Fogh Rasmussen fra henholdsvis konservative og venstre, om de havde været lige så afvisende over for forslaget, hvis udgangspunktet havde været, ikke som det er i dag, at det er manden, der beskattes af sin egen og den med ham samlevende hustrus indkomst, men hvis der havde stået: »Kvinden beskattes af sin egen og den med hende samlevende ægtemands indkomst.« Mon de to herrer så også havde været lige så nedvurderende, når det drejede sig om ligestilling af mand og kvinde? Jeg tvivler meget stærkt på det. Så godt tror jeg nok jeg tør sige at jeg kender de to partier.

Jeg vil gerne understrege, at fra radikal side er det ikke bare et formelt forslag. Det er på meget høje tid, at vi godkender, at også den gifte kvinde er fuldborger. Det har hun hidtil ikke været i Danmark.

Vi har haft så travlt med at fastslå, at i Danmark var mand og kvinde ligestillet, samtidig med at vi har måttet finde os i i årevis at konstatere igennem ligestillingsrådets betænkninger, at der her har været tale om diskrimination både formelt og reelt af den gifte kvinde. Det er et langt skridt på vejen – ikke bare til at ligestille mand og kvinde, men også til at ophæve alle de urimelige følger i skattelovgivningen af ægteskabet – som vi tager, når vi gennemfører dette lovforslag.

Jeg er enig i det, der har været sagt heroppe om, at det ikke er det endelige skridt. Det er forkert og bør fjernes, at ægteskabet på nogen som helst måde skal forbindes med en merbeskatning, som det også gør efter dette forslag. Det er forkert, og det skal fjernes,

men dette er et skridt på vejen. Det er også derfor, ægteskabskommissionen har hilst dette forslag velkomment. Det er også derfor, medlem af Thorkil Kristensen-udvalget advokat Lida Hulgaard har været meget glad for dette forslag. Jeg synes måske nok, det er at bruge de helt store bogstaver, når det ligefrem er kaldt genialt, men jeg føler alligevel trang til, efter at de to partiets ordførere i den grad har demonstreret, at de ikke aner, hvad det egentlig er, vi taler om her i dag, at citere hende. Jeg skal nøjes med at tage et enkelt eksempel, som har været omtalt lidt. Hr. Fogh Rasmussen er ikke engang klar over, at med hensyn til renter og rentefradrag sker der en absolut ligestilling mellem mand og kvinde i ægteskabet, når dette er gennemført. Lad det være nok til illustration af, hvor lidt man egentlig har forstået af, hvad det er, vi gør her.

Jeg finder, at det er en nedvurdering, som ikke burde finde sted, når hr. Hagen Hagensen taler om, at det bare er en formel ligestilling, eller når hr. Fogh Rasmussen siger: det er simpelt hen en narresut. Nej, det er meget mere, for det er begyndelsen til at ophæve ægteskabet som særligt beskatningsobjekt og til gennemførelse af, at mand og kvinde i ægteskabet er ligestillet.

Måtte jeg sige med hensyn til de konservative – og jeg kan vel i den forbindelse efterhånden også godt betragte venstre, i hvert fald når det gælder ægteskabsbeskatning, som konservative – at der er jo det ganske særlige ved konservative partier, at det, de i dag så ivrigt bekæmper, det vil de være de mest hårdnakkede forsvarere for i morgen. Derfor er jeg sikker på, at når vi har gennemført dette forslag, så bliver det fuldstændig umuligt igen at skubbe den danske kvinde tilbage til en fornedrende stilling i ægteskabet, netop fordi de to konservative partier så vil sætte sig imod, at der skal ske et sådant tilbageskridt – et tilbageskridt til den tilstand, vi har i dag – fordi de ikke vil være med til at lave om på nogen ting.

Jeg skal anbefale det høje ting, at vi får gennemført dette. Det er formentlig en af de væsentligste love, der bliver gennemført i adskillige år af folketinget.

Wilhelm (VS):

[Wilhelm]

Diskussionen om sambeskatningen i ægteskabet har altid drejet sig om to vidt forskellige spørgsmål. Det ene er, om ægteskabsbeskatningen skulle være anderledes end beskatningen for papirløse forhold. Det andet er spørgsmålet om de to køns ligestilling i ægteskabet. Jeg synes nok, den meget enkle problemstilling er blevet temmelig forplumret både i dag og i den debat, der er gået forud.

Man kan vel sige, at det, som skatteministerens forslag her har klaret – og klaret ret elegant – er spørgsmålet om ligestillingen af de to køn i ægteskabet. Alt, hvad der har været af indvendinger og af mistænkeliggørelse af forslaget fra konservative og fra venstre både i dag og i debatten i aviserne og andre steder i den sidste tid, har netop ikke gået på det, når det kom til stykket. Det ene punkt, hr. Fogh Rasmussen har nævnt, hvad det angik, er klart forkert. Kritikken har i virkeligheden gået på, at man siger, det er en narresut, fordi det ikke er blevet billigere. Det er en narresut, fordi man ikke har fået en lempelse rent skattemæssigt af de to personer tilsammen. Det er en narresut, fordi man ikke i enhver henseende har fået ægteskabet ligestillet med papirløse forhold. I den forstand er det jo rigtigt. Der er stadig væk en forskel på ægteskabet og på papirløse forhold i skattemæssig henseende, men når det drejer sig om ligestilling mellem kønnene, så er den faktisk gennemført med dette forslag.

Der er et andet problem – men det er ikke så principielt, det er et mere praktisk problem – der altid også har været centralt i debatten om sambeskatningen i ægteskabet, og det er spørgsmålet om selvstændige erhvervsdrivendes fordeling af indkomsten på de to ægtefæller. Det er et meget stort praktisk problem, fordi det er ukontrollerbart. Det er et mægtigt område for skattemanipulation. Derfor er det også et spørgsmål, som vi har store betænkeligheder ved i de forslag og ændringsforslag, der ligger her. Men jeg vil gerne understrege, at det har ikke noget med de to principielle hovedspørgsmål at gøre. Skal ægteskabet i skattemæssig henseende ligestilles med papirløse forhold? Det bliver det ikke med dette forslag. Det andet hovedspørgsmål er: skal ægtefællerne stilles lige? Det bliver de.

Vi kan ud fra disse synspunkter støtte ændringsforslagene nr. 1, 2 og 9 og stemmer imod ændringsforslagene nr. 4, 5, 8, 10, 11,

12 og 14. Dem er der ikke grund til at kommentere yderligere. Det følger ganske af sig selv.

Vi kan derudover stemme for de ændringsforslag, som SF har stillet som nr. 13 og 16 – det er dem, der går ud på helt at forhøve 3.000 kr.s fradraget – og konsekvensforslaget nr. 3, hvor man i stedet bruger provenuet fra 3.000 kr.s fradraget til en forhøjelse af bundgrænsen. Vi synes, det er en ganske rigtig politik. Det svarer fuldstændig til, hvad vi stillede af selvstændigt fradragsophævende forslag for et par år siden.

Det er endda værre, end SF beskriver det i bemærkningerne. Der taler man om, at 3.000 kr.s fradraget er dobbelt asocialt eller virker fordelingspolitisk forkert i to henseender. Det materiale, vi fik frem i skatteudvalget i forbindelse med VS' forslag for et par år siden, viser, at det er tredobbelt asocialt. Det er asocialt for det første, fordi 3.000 kr.s fradraget ved den samme udnyttelse giver størst tilskud til de største indkomster. Det er dernæst asocialt, fordi det udnyttes af langt færre blandt de dårligere stillede end blandt de bedst stillede. Det er for det tredje asocialt, fordi det blandt dem, der udnytter det, udnyttes i ringere grad af de dårligere stillede. Dengang fik vi at vide, at der gennemsnitlig var 950 kr. i fradrag for de dårligere stillede grupper mod i gennemsnit 2.950 kr. for de bedst stillede grupper. Det er altså tredobbelt asocialt.

Så mangler vi kun at sige, at det i virkeligheden måske er det rimeligste af fradragene. Det er det, man plejer at kalde »husmandsfradraget«, fordi det er det eneste, der overhovedet i praksis kan benyttes af mindre indkomster, der ikke har alle mulige erhvervsjendomme og lystgårde og rideheste, og jeg ved ikke hvad, at lave fiduser med. Derfor har man kaldt det »husmandsfradraget«. Jeg skal ikke bestride, at det nok, når det kommer til stykket, er det mindst asociale af de forskellige fradragsmuligheder. Ikke desto mindre er det, som det viste sig med skatteministeriets egne bilag, der tilgik skatteudvalget for et par år siden i forbindelse med vores forslag, altså tredobbelt asocialt i sin virkning.

Vi finder altså, at det er helt rigtigt at afskaffe dette fradrag, og selv om man kan synes, at det ikke er nogen særlig epokegørende måde at bruge pengene på at fordele

[Wilhelm]

dem ligeligt på samtlige skatteydere – det er jo det, der vil ske med ændringsforslag nr. 3 om forhøjelse af bundgrænsen – så er det alligevel en langt bedre fordelingspolitik, der ligger i kombinationen af disse forslag nr. 13, 16 og 3. Det siger noget om fradragenes asocialitet. Hvis disse forslag bliver nedstemt, det gør de jo desværre nok, imod al saglighed osv., så kan vi, ligesom SF også har bebudet, så vidt jeg kan se på betænkningen, støtte ændringsforslag nr. 15. Der er ét ændringsforslag, jeg ikke nævnte før blandt dem, vi vil stemme imod; det vil jeg knytte et par kommentarer til. Det er ændringsforslag nr. 6. Det er ganske vist stillet af et flertal, og det er det eneste af flertallets forslag, vi vil stemme imod. Men det er netop det forslag, der har at gøre med, som jeg sagde før, et meget ømtåleligt område, nemlig med mulighederne for skattemanipulation for ægtepar, der ejer en selvstændig erhvervs virksomhed af en eller anden art. Forslaget går ud på, at man både forhøjer overførselsbeløbet fra 70.000 kr. til 100.000 kr. som grænse, og at man giver større valgfrihed med hensyn til, hvordan man vil fordele overskuddet. Vi mener, at det giver muligheder for skatte-tænkning og manipulation. Vi mener, at det er fuldstændig urealistisk, som det hævdes i bemærkningerne, at ligningsmyndighederne via et timetal på selvangivelsen kan kontrollere, om det er realistiske arbejdsfordelinger i disse virksomheder, der ligger til grund for den overførsel af indkomsten. Derfor kan vi ikke støtte ændringsforslag nr. 6. Vi vil stemme imod det.

Vi stemmer for det samlede lovforslag nr. 117, når det kommer til tredje behandling.

Arne Bjerregaard (KrF):

Vi er som allerede nævnt enige i forslaget intentioner, uden at vi dermed er tilfredse med den familiebeskatning, vi i øvrigt har – men det vedrører forslaget sådan set ikke. Men lad mig også sige, at vi er enige med venstre, når de i betænkningen skriver som følger:

»For det første skal der være ligestilling mellem kvinde og mand. Det er helt uacceptabelt, at kvinden under det nuværende skattesystem er reduceret til en biperson på mandens selvangivelse.

For det andet skal beskatningen være neutral i forhold til ægtefællernes arbejdsfordeling i familien. Det er helt uacceptabelt, at det nuværende system straffer de familier, hvor kvinden tjener den største indkomst, hvor hun er medhjælpende ægtefælle i en fælles virksomhed, eller hvor hun er hjemmearbejdende.

For det tredje skal skattesystemet være neutralt over for menneskers valg af samliv-form. Det er helt uacceptabelt, at det nuværende system diskriminerer ægteskabet.«

Her må kristeligt folkeparti notere sig – jeg havde nær sagt med total tilfredshed – at venstre har tilsluttet sig kristeligt folkepartis skattepolitiske målsætning. Det skal vi ikke klandre venstre for. Den målsætning kan vi fortsat være enige om, håber jeg.

Fremskridtspartiet har da også lånt øre til vor begrundelse i tidens debat, måske i et mere blodrigt sprog, end vi almindeligvis anvender, men lad mig citere, hvad fremskridtspartiet skriver i betænkningen:

»De kønskampproportioner roder sig ind i vanskeligheder, når de opstiller den hovedbetragtning, at hver ægtefælle skal beskattes af »sin egen« indtægt. Når man indgår ægteskab, etablerer man et fællesskab, der hyppigt gør det kunstigt at tale om, at f.eks. det hus, man bor i, er den enes eller den andens. Hvis en af parterne kan indtjene en stor pengeindkomst, skyldes det tit den andens indsats i baglandet. Og sådan er der så meget i virkelighedens verden, som ganske punkterer teoretiseringer.«

Deri er vi helt enige. Vi har talt og skrevet om dette fællesskab og dette fællesskabs forudsætninger for samfundets videre demokratiske beståen, og vi har da også fastslået, at vi mener, at vi i lovgivningen skal respektere dette, både skatte- og socialpolitisk, men det er ikke det, sagen drejer sig om her. Her drejer det sig om at ligestille ægtefællerne, sådan at de skattemæssigt er ligeværdige. Det forhindrer jo ikke – ja, vi mener nærmest, det er en forudsætning for – at man senere kan gennemføre en lovgivning, der anerkender og godkender familiens ret til selv at bestemme sin arbejdsfordeling, uden at dette får sociale og skattemæssige konsekvenser.

Vi må forstå det sådan efter de indlæg, der har været fra disse partier, og det, som er skrevet i betænkningen, at vi i den skattepolitiske målsætning, vi har med hensyn til fa-

[Arne Bjerregaard]

milien, kan regne både med fremskridtspartiet, konservative og venstre i arbejdet for at nå dette mål.

Forskellen mellem os er alene, at vi i modsætning til de nævnte partier mener, at vi ved gennemførelse af dette forslag får et nyt argument for at nå en fuldstændig respekt såvel for individ som for familie.

Jeg forstår ikke helt hr. Fogh Rasmussen, når han i denne sammenhæng mente, at vi skulle gennemføre en skattelovgivning sådan, at f.eks. renteudgifter skulle fradrages ligeligt hos mand og kvinde. Så vil vi straffe en række familier i den øjeblikkelige situation, fordi forslaget ikke er et forslag om fuldstændig ligedeling imellem ægtefællerne. Det er ikke et splittingsystem, man gennemfører, hvor gerne vi end kunne ønske det. Det, man vil, og det, man søger at opnå – og som vi vedkender os – er at skabe ligestilling, ligestilling og ægtefællerne imellem, så man ikke siger, at manden er, jeg havde nær sagt kvindens hoved, men at de begge er ligestillede i ægteskabet. Så kan man diskutere bagefter, hvad vi gerne vil diskutere, om vi ikke skattemæssigt og socialt skal opfatte familien som en fælles enhed. Det er noget ganske andet. Jeg forstår ikke, at hr. Fogh Rasmussen vil drage det ind her og dermed straffe en række ægtepar, hvor manden f.eks. har den største indtægt. Det er jo det almindelige stadig væk.

Lad mig sige, at vi vil, som det er nævnt i betænkningen, stemme for ministerens ændringsforslag, og vi vil selvfølgelig anbefale folketingets medlemmer at stemme for de af os stillede ændringsforslag.

I konsekvens af vore ændringsforslag må vi undlade at stemme for fremskridtspartiets ændringsforslag nr. 4 og 8.

Vi kunne godt tænke os at stemme for det af socialistisk folkeparti stillede ændringsforslag nr. 3, men vi ønsker ikke at stemme for de følgeændringsforslag, som er i betænkningen, og derfor må vi selvsagt stemme imod ændringsforslag nr. 3, selv om vi ikke er imod at løfte bundfradraget 1.000 kr. i vejret. Der er jo noget, der skal betales, og vi ønsker ikke at være med til at stemme for forslag, som vi ikke samtidig skaber dækning for – i dette lovforslag, i al fald.

Vi vil altså stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag og for vore egne, og vi vil undlade at stemme vedrørende de af

fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, dog minus ændringsforslaget om, hvor kvinden kan få lov til at bruge henlæggelserne i mandens virksomhed og omvendt.

Aase Olesen (RV):

»Ubegribeligt, at så mange kvinder også her i tinget har kunnet falde for dette forslag«, sagde venstres ordfører. Jeg vil gerne gøre venstres ordfører opmærksom på, at vi er nogle, der ikke er faldet for dette forslag, men rent faktisk har arbejdet ret intenst på at få det op at stå og for at få det gennemført.

Jeg er ked af at måtte sige det, nu, hvor det eneste kvindelige medlem af venstres folketingsgruppe sidder i formandsstolen, men det kunne måske skyldes, at der er så få kvinder i venstre, at venstre ikke har haft tid til at læse, hvad dette forslag går ud på. Jeg kan anbefale hr. Fogh Rasmussen at sende forslaget med betænkningen samt første og anden behandling til venstres ligestillingsudvalg – formanden hedder Hanne Severinsen. Jeg kan anbefale venstre at få indhentet en udtalelse herfra. Det kunne jo tænkes, at der var venstrekvinder, der syntes, at der var noget i dette her.

Sagen er jo, at når engang denne reform er gennemført, vil det ikke være muligt for den borgerlige fløj her i folketinget at føre lovgivningen tilbage til de gamle regler med manden som hovedperson. Hvorfor vil det ikke det? Det vil det ikke, fordi først og fremmest de borgerlige partiers kvinder naturligvis ikke mere vil finde sig i at være bi-personer til deres mænd. Det synes jeg egentlig godt hr. Fogh Rasmussen kunne overveje en gang, inden han skal stemme ved tredje behandling af dette forslag.

Det hører egentlig til topmålet, at man i dag skal høre venstres ordfører stå og henvise til ægteskabsudvalgets betænkning. Hr. Fogh Rasmussen sagde, at den betænkning sagde nøjagtig det samme som han, hvis ikke jeg hørte forkert. Hvad er det da, ægteskabsudvalget siger? Det siger, at lovforslaget på centrale punkter er i overensstemmelse med udvalgets hovedsynspunkt, nemlig at ægteskabslovgivningens grundprincipper bør overføres til skattelovgivningen, således at hver ægtefælle skal selvangive, hvad hun eller han ejer og tjener, og betale skatten heraf.

[Aase Olesen]

Dette er det samlede udvalgs indstilling. Det står i den dupligerede delbetænkning på side 8, midtpå, hvis hr. Fogh Rasmussen ikke har haft tid til at læse det. Der er både et konservativt medlem og et venstremedlem i ægteskabsudvalget, og der er ikke taget forbehold over for denne indstilling. Dette være også sagt til hr. Hagen Hagensen.

Jeg er helt med på, at det konservative medlem i ægteskabsudvalget ikke synes, at vi er gået langt nok, og det kan vi sagtens være enige om, men det er for dårligt at stå og bruge ægteskabsudvalgets betænkning som begrundelse for at stemme imod i denne sag.

I det hele taget må man nok sige, at det konservative folkepartis betækningsbidrag burde studeres også i de konservative kvinders ligestillingsudvalg, hvis man har et sådant. Det hjælper ikke at komme her og sige, at der ikke er noget reelt indhold i forslaget. Jeg beder de konservative kvinder læse lovforslag 117, bilag 35, hvor der er beskrevet, hvad der sker med et ungt par, som overvejer at gifte sig – efter de gældende regler og efter den nye lov, som nu vil træde i kraft. Det er klart, at der efter de gældende regler sker en forskydning af skatten fra manden til kvinden, så kvinden bliver meget hårdere marginalbeskattet, end hun er som ugift, alt andet lige. At kalde dette uden reelt indhold er simpelt hen ikke at vide, hvad man taler om.

Jeg skal ikke komme ind på hr. Glistrups bemærkninger, men blot sige, at jeg skal nok huske at hilse alle de alvorligt arbejdende jurister i ægteskabsudvalget og henvise til, at man her kalder dem henrivende blåøjede kvinder, der kan se noget som helst indhold i dette lovforslag.

Derefter vil jeg gerne sige til hr. Hagen Hagensen, at når man på én gang stiller op, hvad man ønsker med hensyn til ophævelse af sambeskatningen, og så i ét og samme betækningsbidrag påpeger, at ligestillingen på ét område, nemlig spørgsmålet om forsikringsfradrag, går ud over de enlige, så vil jeg gerne spørge: ja, hvad ellers, hvad har man ellers forestillet sig? Har man troet, at man kunne ligestille ægtefæller, som om de var to enlige, beskatte dem som to enlige, uden at det alt andet lige stiller de enlige relativt dårligere? Det er dog en interessant betragtning. Jeg synes, hr. Hagen Hagensen skylder os en forklaring på det mærkværdige betækningsbidrag, der er kommet fra konservativ side.

Min taletid er udløbet, men jeg vil gerne spørge om én ting, som generer gifte kvinder meget, nemlig den administrative sambeskatning. Jeg vil spørge ministeren, om han vil gøre noget for at arbejde for – det bliver nok rent administrativt – at ophæve den sammenblanding og sambehandling, der sker af ægtefæller, også i tilfælde, hvor to ægtefæller bor i hver sin kommune. Det er ikke muligt i dag at blive lignet hver for sig. Det betyder ikke, at man ikke økonomisk fortsat kan sambeskatte dem efter loven. Man kan godt behandle dem enkeltvis som selvstændige mennesker.

Ministeren for skatter og afgifter (Lykkesoft):

Jeg er meget glad for, at det under udvalgsarbejdet er lykkedes at samle et så tilpas bredt flertal i folketinget om disse ændringer af den skattemæssige behandling af ægtefæller. Det er klart, at det havde været sværere at samle et så stort flertal, hvis vi havde forsøgt at løse endnu flere problemer i denne omgang.

Det skal jeg sige som en kommentar også til SFs forslag om helt at fjerne det særlige forsikringsfradrag. Det kan da være noget, man bestemt bør overveje i en større sammenhæng i forbindelse med ændringer i indkomstskattesystemet, men jeg tror, det i denne sammenhæng har været klogt at holde sig til den begrænsede problemstilling at sikre en ligestilling af ægtefæller og også bevæge sig nogle skridt – det er jo det, netop ændringerne vedrørende forsikringsfradraget er udtryk for – i retning af en udvidet særskilt beskatning.

Det er åbenbart stadig væk nødvendigt at præcisere, at dette forslag aldrig har prætenderet at ville indebære nogen afskaffelse af sambeskatningen, men alene sigtede på den skattemæssige ligestilling.

Det er ikke rigtigt, at forslaget i særlig mange tilfælde kan siges at fastholde det, hr. Hagen Hagensen kalder en skat på ægteskab. Den væsentlige virkning af det, der fortsat er tilbage af sambeskatningen, er en skattemæssig begunstiggelse af ægteskabet. Det ligger i muligheden for at overføre personfradrag mellem ægtefællerne og i muligheden for altid at få det, der er det vigtigste af de formueindkomstposter, der er tale om, nemlig rentefradraget, beregnet til den højeste skat-

[Ministeren for skatter og afgifter]

teværdi, uanset at det deles op mellem ægtefællerne.

At der så for formuebeskatningens vedkommende kan være tale om en fastholdelse af noget, man kunne karakterisere som en skat på ægteskabet, ja, det er jo et spejlbillede af, at vi ikke har ønsket med dette forslag at give meget formuende ægtepar 2 mill. kr. i bundfradrag i stedet for 1 mill. kr.

Med hensyn til de tilfælde, hr. Hagen Hagensen nævnte, hvor der skulle være tale om en forøget indkomstbeskatning i forhold til de nuværende regler, må man jo sige, at det er uhyre specielle kombinationer. Forslaget sikrer for alle praktiske formål, at indkomstskatten ikke forskyder sig nævneværdigt for ægteparret som helhed, og man sikrer, at mændene kommer til at betale mere og kvinderne mindre i alle de familier, hvor der er rentefradrag at dele, at man får en mere rimelig fordeling af skatteopkrævningen mellem ægtefællerne, og at man får fjernet nogle kønsdiskriminerende og anakronistiske rester fra et tidligere fuldstændigt sambeskatningssystem.

Hr. Fogh Rasmussen er stadig væk – ligesom under behandlingen af venstres forslag vedrørende sambeskatning/særbeskatning – overhovedet ikke klar i begreberne. Hr. Fogh Rasmussen bliver ved med at fastholde, at der ikke er ligestilling mellem mand og kvinde. Jo, der er ligestilling mellem mand og kvinde. Der findes efter vedtagelsen af dette forslag ikke noget levn i vor skattelovgivning, hvor man forskelsbehandler mand og kvinde. Der finder stadig væk en forskellig behandling sted af ægtepar og andre samlivsformer i en række henseender. I de fleste henseender betyder denne forskelsbehandling en skattemæssig begunstiggelse af ægteskabet. Det ved jeg ikke om de borgerlige partier sådan i almindelighed er modstandere af. Hvis det er tilfældet, så lad os høre noget mere om det.

Ellers mener jeg ikke, der er så frygtelig meget at føje til debatten. Der har jo været et overordentlig grundigt udvalgsarbejde.

Det er klart, der knytter sig nogle administrative indkøringsproblemer til en reform af denne type. Vi vil have behov for i sommerens løb at gennemføre en informationsvirksomhed over for folk, der ønsker at lave om på forskudsregistreringen i overensstemmelse med de nye regler, og vi vil sørge for, at folk

med større formueposter, plus og minus, bliver taget ud og bliver gjort opmærksom på automatisk, at de skal have ændret deres forskudsregistrering, hvis de ikke mener, at den nuværende placering af posterne svarer til den nye lovgivnings regler.

De vanskeligheder, som man fra nogles side, selvfølgelig ikke mindst fra hr. Glistrups side, prøver at mane frem med hensyn til befolkningens forståelse for det, brug af det, og skattemyndighedernes behandling af det, er ikke så store. De er ikke af den størrelsesorden, de er ikke af den sværhedsgrad, som hr. Glistrup prøver at give indtryk af. Alt nyt er jo vanskeligt. Forandringer i det hele taget vil overgangsvist være belastende for kommunerne, men borgernes opfattelse af det her, når ægteparrene derhjemme har fundet frem til det, der er den rigtige fordeling efter deres opfattelse af formueposterne, af fradragene, vil være, at man skal udfylde den samme selvangivelse alle sammen, manden og konen, hver for sig. Hver sin selvangivelse med hver sine fradrag og hver sin formueopgørelse. Det tror jeg nok er den epokegørende ting, der er i den opfattelse af systemet, som en reform af denne type vil hidbringe.

Vanskeligheden for borgerne, som står tilbage, er, hvordan man beregner restskatten rigtigt. Det kan der være nogle praktiske ekstra vanskeligheder ved, men jeg vil bestemt heller ikke udelukke, at vi på det tidspunkt, da dette for første gang skal regnes ud i form af en restskat, kunne komme væsentligt længere med en service over for borgerne, hvor dette at regne en restskat ud ikke var noget, man behøver selv at sidde og arbejde med derhjemme, når man skriver selvangivelsen. Der er i hvert fald nogle tekniske muligheder, som vi har opmærksomheden henledt på, og som vi vil arbejde videre med i den mellemliggende tid. Vi er jo nu i maj 1982. Dette forslag får virkning første gang i 1983, og de restskatter, det vil vedrøre, skal første gang beregnes i løbet af 1984.

Jeg har noteret mig fru Bente Junckers og andres, også socialdemokraters, ønske om, at vi arbejder med den subsidiære hæftelses afskaffelse. Det vil vi gøre, det vil vi overveje. Der er jo redegjort i betænkningen for de vanskeligheder, vi ser på nuværende tidspunkt.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Jeg er glad for, at de gamle socialindkomstpartier og også – har jeg forstået det – SF er indforstået med de konsekvenser, som dette vil få for socialindkomstlovgivningen.

Hagen Hagensen (KF):

Det er måske lidt barokt i en debat som denne at skulle bruge noget af sin tid på at beskæftige sig med, hvad repræsentanter for det radikale venstre har sagt, men jeg synes alligevel, der er grund til at gøre det, når hr. Bernhard Baunsgaard med al den charme, han har, står op og fortæller, at vi – nogle af os i hvert fald – ikke aner, hvad det er, vi taler om. Det, der er ønsket fra vor side og fra min side, er, at vi skulle få et regelsæt, der faktisk betød, at man ikke lavede en særlig skat på ægteskabet, altså på det særlige forhold, at man levede sammen i ægteskab.

Vi er alle ganske klar over, at der ikke med dette forslag er tale om at ophæve nogen form for sambeskatning, men det var jo det, vi skulle prøve på at gøre i stedet for at komme med noget – undskyld – formelt, mere ligegyldigt noget, som ikke løser problemerne for dem, der har dem.

Der er tale om, at vi i kraft af den progression, der er i beskatningen, jo har særlig skat på ægteskabet i flere henseender. Jeg er så enig med hr. Bernhard Baunsgaard, som nogen kan være det, i, at den gifte kvinde skal være – for at bruge hr. Bernhard Baunsgaards udtryk – fuldborger, hvad der så end måtte ligge i dette ord. Det er helt givet, at hun skal være ligestillet med sin ægtemand. Det holder jeg på hun skal være. Men det opnår vi faktisk ikke med det her. Det er noget, der er formelt, der er ikke nok reelt i det, en betragtning, som fru Aase Olesen også – med al den charme, fru Aase Olesen ikke har – var inde på at tale om i forhold til det, vi havde nævnt.

Vi vil ikke – for at vende tilbage til hr. Bernhard Baunsgaard – skubbe nogen af de danske kvinder tilbage til en fornedrende stilling i ægteskabet. Citat slut. Hr. Bernhard Baunsgaard ved inderst inde, at det har vi aldrig gjort. Hvem har talt mere for, at der skulle være mere ligestilling mellem mand og kvinde i ægteskabet, end vi har gjort i årenes løb? Jeg selv tegner mig for en del af det.

Det er ikke nogen reel ligestilling, der sker ved dette. Hr. Bernhard Baunsgaard ønsker

jo selv, at merbeskatning på ægteskabet skal fjernes. Ja men hvorfor tager hr. Bernhard Baunsgaard så ikke fat på dette? Det er ikke det, der sker med dette. Uanset at fru Aase Olesen vil have, vi skal læse i bilag 35, hvordan et ungt par bliver stillet, så stråler det jo ud flere steder, hvordan det vil komme til at betyde endog betydelig merbeskatning for kvinden, det, der indføres her. Det er vel ikke det, der er hensigten med det. Det skulle egentlig være en lettelse for ægtefællerne under ét, ikke en skærpelse i forhold til den ene.

Jeg vil dernæst have lov til at vende mig med enkelte bemærkninger til skatteministeren, der jo kommer med nogle indrømmelser. Jeg synes, det er godt, at vi får dem. Administrativt set vil det være vanskeligere end det, vi har. Der er spørgsmålet med forskudsregistrering, der er spørgsmålet med at regne sin restskat ud. Men nu lover skatteministeren, at vi nok skal få en bedre serviceordning ad åre – hvilket antageligvis vil betyde, at der skal ansættes endnu flere end de 450 mennesker, som Kommunerens Landsforening regner med at der skal ansættes for at klare dette igennem. Ja men hvad er det dog? Vi gør det vanskeligere for dem, der skulle kunne klare tingene lettere.

Skatteministeren nævner nogle goder, der er i forbindelse med forslaget – det er indrømmet – og han kommer også med en indrømmelse af, at der er ting, der ikke er gode. Til syvende og sidst er det, som vi skulle tage fat på for at prøve at klare det hele på lettest gørlige måde, at prøve på at få den proportionale skat ført så højt op, at en lang række af de problemer, som vi drøfter nu, slet ikke havde den samme betydning, som de desværre fortsat har.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hvem har talt mere for, at mand og kvinde skal ligestilles, end de konservative? sagde hr. Hagen Hagensen. Nej, såmænd, men nu er det bare tiden til handling, og hvor er så de konservative? De bliver siddende, når der skal stemmes til dette lovforslag. Må jeg, for at der ikke skal være nogen diskussion, spørge: hvor er det, der ikke efter dette forslag er ligestilling mellem den gifte mand og den gifte kvinde i et ægteskab? Hvor er det, der

[Bernhard Baunsgaard]

fortsat opretholdes en forskel? Hvis hr. Hagen Hagensen vil være så venlig at besvare spørgsmålet, vil jeg bede om, at forslaget sendes til behandling i udvalget mellem anden og tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg tror såmænd ikke, at hr. Bernhard Baunsgaard og jeg kommer tættere på hinanden og får klaret tingene op, selv om lovforslaget går nok så mange gange tilbage til udvalgsdrøftelse. Jeg har, så klart som jeg evner at sige det, sagt, at dette forslag ikke løser noget, ikke er en ligestilling som den, jeg ønsker der skal være, og at der er mange forhold i dette, der vil betyde, at kvinden kommer til at betale mere i skat. Der er ingen ligestilling i dette.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er meget sjældent, jeg føler lyst til over for netop hr. Hagen Hagensen at påstå, at der ikke er realiteter bag det, der bliver sagt heroppefra. Det tror jeg ikke jeg nogen sinde før har grebet den ærede ordfører i. Jeg må konstatere, at det er sket i dag. Der er, når dette lovforslag er vedtaget, ikke forskel mellem mand og kvinde i ægteskabet. Hvis der er det, beder jeg om, at jeg får at vide, hvor det er, og så vil jeg bede om, at vi får lovforslaget tilbage i udvalget, så vi kan få rettet den uligestilling, der måtte være.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg har intet imod, at lovforslaget går tilbage til udvalget, og at vi drøfter forholdene nærmere dér. Det må hr. Bernhard Baunsgaard om; jeg skal ikke begære det. Men jeg vil bare lige føje til, at den retlige ligestilling, som hr. Bernhard Baunsgaard og flere taler om, for mig ikke er det, der er afgørende i de skatteforhold, vi har med at gøre. Det er den ligestilling, der skulle finde sted i forhold til, at man ikke laver et sambeskatningsregelsæt, der betyder, at der er mere skat på dem, der er gift, end der er for andre. Det er det problem, vi skulle søge at løse.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, jeg respekterer ellers meget den konservative ordfører, men jeg må konstatere, at den konservative ordfører ikke engang ønsker heroppefra at indrømme, at det, der blev sagt om, at der ikke er ligestilling efter dette lovforslags vedtagelse, var mundsvejr.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Nu tror jeg egentlig, vi skal til at holde op. Men hr. Bernhard Baunsgaard må da gerne have lov at konstatere noget, jeg lægger ikke så overvældende meget vægt på det. Jeg lægger mere vægt på de realiteter, som jeg har peget på, og dermed slutter jeg disse bemærkninger.

Fogh Rasmussen (V):

Som det også vil fremgå af den meningsudveksling, der netop har fundet sted, anlægger hr. Bernhard Baunsgaard og fru Aase Olesen et meget snævert ligestillingssynspunkt. Fru Aase Olesen bruger som argument imod de synspunkter, som jeg har givet udtryk for heroppefra, at jeg ikke har givet mig tid til at læse forslaget. Jeg tror snarere, at kendsgerningen er den, at jeg i modsætning til fru Aase Olesen ikke blot har læst forslaget, men også har gennemskuet rækkevidden af det og fundet ud af, at det, der her er tale om, kun er, at man giver kvinderne en ligestilling på papiret.

Det vil stadig væk være sådan i praksis formentlig i otte ud af ti tilfælde, at et rentefradrag, som man tillægger kvinden på papiret, rent faktisk skal beregnes hos manden.

Men endnu mere interessant var, at fru Aase Olesen henviste til udvalgsbilag 35, og jeg forstod, at fru Aase Olesen brugte det som et argument for, at den gifte kvinde nu vil blive stillet langt bedre end efter de gældende regler. Ja men det giver det pågældende bilag jo ingen som helst belæg for, tværtimod. Efter de forudsætninger, der er stillet op i dette bilag, vil to ægtefæller blive beskattet med knap 6.000 kr. ekstra efter de gældende regler ved at indgå ægteskab, og de vil stort set – der er lidt forskel – blive ekstrabeskattet med det samme beløb efter de nye regler. Der er altså intet som helst hold i

[Fogh Rasmussen]

fru Aase Olesens ord om, at dette forslag vil lempe skattestraffen på ægteskabet.

Videre protesterede fru Aase Olesen imod min anvendelse af ægteskabsudvalgets betænkning, men ikke desto mindre er det sådan, at ægteskabsudvalget direkte har udtalt, at den økonomiske sambeskatning ikke stemmer med ægteskabslovgivningens selvstændighedsprincip, og at det ved udformningen af skattereglerne bør indgå som et selvstændigt moment, at der ikke bør pålægges ægtepar større skattebyrder end ugifte samlevende. Det er formentlig netop dér, synet på ligestilling er forskelligt, for vi anlægger dette lidt bredere ligestillingssynspunkt, hvor fru Aase Olsen alene ser på den juridiske ligestilling.

Det, fru Aase Olesen har fået til gengæld for denne helt formelle ligestilling, er en masse administrativt besvær, som gør det umuligt for ægtefællerne at gøre skatten op, og som medfører besvær med at sondre mellem arbejdsindkomst og formueindkomst, som giver problemer med forskudsregistreringen og beregningen af restskat og overskydende skat, som vil kræve 450 til 500 ekstra ansatte rundt omkring i de kommunale skatteforvaltninger og ekstra ansatte i statsskatteinspektoratet. Det er kort sagt en masse administrativt besvær for det, som viser sig ikke at være andet end luftsteg og vindfrikadeller.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Det bliver næsten endnu mere beklageligt, hvis hr. Fogh Rasmussen påstår, at han har læst forslaget, for så må vi konstatere, at han ikke har forstået det.

Det er stadig væk forkert, som hr. Fogh Rasmussen siger, at kvindernes rentefradrag i otte ud af ti tilfælde fradrages på mandens selvangivelse. Jeg går ud fra, at hr. Fogh Rasmussen tænker på de tilfælde, hvor manden tjener mest, men det er stadig væk forkert. Kvindens rentefradrag fradrages i kvindens indtægt; de beregnes på baggrund af mandens indtægt, hvis mandens indtægt er højest, men de fradrages i kvindens indtægt.

Det, der ligger tilbage, er, at det kan blive en anden beregningsmodel, fordi manden tjener mere end kvinden, men det er ikke et skattelovgivningsspørgsmål. Problemet her er, at mænd i dette land har større indtægter

end kvinder, og det skal jeg være den første til at beklage. Men det kan være, vi sammen kan gøre noget ved det, hr. Fogh Rasmussen.

Glistrup (FP):

Når hr. Bernhard Baunsgaard mener, at der er ligestilling mellem mand og kvinde i skattemæssig henseende, når dette forslag bliver vedtaget, kan jeg ikke se, der er nogen som helst grund til at vedtage det, for så er der ligestilling den dag i dag, og der kommer ikke en døjt mere ligestilling ved at vedtage dette forslag. Det fører til en bunke mere besværlige administrative procedurer og lignende ting, men på ligestillingsområdet er der ikke en disse ændret.

Det er jo dér, at fru Aase Olesen og andre er så henrivende blåøjede: bare fordi skatteministeren skriver nogle steder, at der bliver ligestilling, tror hun på det, men det er jo ikke tilfældet. Når man lyttede til, hvad fru Aase Olesen sagde, var der bortset fra stemmeføringen ikke noget som helst andet argument i det, end at hun ikke kan lide, at man har brugt ordet »biperson« i debatten. Men det er jo ren og skær ordmagi; man kunne akkurat lige så godt som at tale om hovedpersoner og bipersoner tale om manden som den skatteplagede og kvinden som den skattefædede, eller hvilke udtryk man nu ellers ville bruge, og man kunne akkurat lige så godt sige, at mandens indkomster beskattes som biperson til kvindens indtægt; det ville ikke ændre spor. For det, der er kernen, er, at meningen med et ægteskab er, at man går ind i et fællesskab, og det er en socialpsykologisk realitet, man nu engang må godtage. Om man så siger, at det er manden, der ammer børnene, og kvinden, der er hovedpersonen, eller man siger omvendt, at kvinden ammer børnene og manden er hovedpersonen, er bare ren og skær ordmagi. Man kan ikke hæfte nogen som helst realiteter op på sådanne talemåder, for det er kun kradsen i overfladelakken, som hr. Bernhard Baunsgaard og fru Aase Olsen overhovedet beskæftiger sig med, det har overhovedet ikke noget at gøre med realiteten i, at der skal ligestilles.

Havde det radikale venstre interesseret sig det mindste for realiteterne, havde man i stedet for denne monomane, meget høje skrigen op, men uden skygge af tilknytning til, hvordan virkeligheden er på dette område, sagt,

[Glistrup]

at man ville stemme ja til f. eks. ændringsforslag nr. 8 og 10. Der har vi at gøre med reel ligestilling, dér har vi at gøre med, at f. eks. kvindens erhvervsvirksomhed ikke skal nedvurderes i forhold til det, man kalder mandens erhvervsvirksomhed.

Man har formentlig også i det radikale venstre set »Matador« og har set, hvordan det var fuldstændig tilfældigt, om duplikeringsbureauet tilhørte Røde eller Rødes ægtefælle, og derfor er hele den sondring, som man har fra gammel tid, hvor det typisk er manden, der har investeringsfondsmidlerne, men hvor man, hvis konen laver en systue, eller hvad hun nu ellers begynder på som en fornuftig erhvervsvirksomhed, ikke kan placere mandens midler dér, hvor kvinden har vist initiativet. Det er dér, man diskriminerer mod kvinden, og det er på de punkter, man skal sætte ind.

Man diskriminerer også mod kvinden, når man siger, at hun ikke kan få sit selvstændige formueskattefradrag, men at det udelukkende skal lægges til manden. Hvis man endelig vil tale om kønspolitisk ligestilling, er ændringsforslag nr. 8 og 10 de eneste af de 16 ændringsforslag, som overhovedet går ind på det kønspolitiske med ligestilling, således som jeg her har gennemgået dem. Derimod er der overhovedet ikke spor forskel i ligestilling eller forskelsstilling mellem mand og kvinde, når vi taler realiteter, om man vedtager dette forslag eller lader være med at vedtage dette forslag.

Svaret på hr. Bernhard Baunsgaards forslag er altså, at hvis der ikke kan nævnes ét eksempel på forskelsbehandling mellem mand og kvinde efter vedtagelsen af dette forslag, kan der heller ikke nævnes ét eneste eksempel før vedtagelsen af det. Kan hr. Bernhard Baunsgaard nævne ét eneste eksempel før vedtagelsen af dette forslag, må han gøre sig klart, hvis han havde sat sig ind i det, skatteministeren nu lokker tinget til at vedtage, for at han selv kan få noget mere personale – og det er jo den eneste grund for skatteministerens vedkommende, for han kan godt gennemskue det – at det også er således, at nissen flytter med til hundrede procent. Alle forskelsbehandlinger og manglende ligestillinger nu vil også være forskelsbehandlinger og manglende ligestillinger efter, at dette forslag er vedtaget, når man ser væk fra den

rene og skære ordmagi, som man altså i den grad lader sig bluffe af.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi kommer unægtelig langt omkring i eftermiddag. Når vi nu er kommet dertil, at hr. Glistrup ikke mener, at der sker noget med vedtagelsen af dette her, er vi vist så langt ude på overdrevet, at man ikke behøver at svare på det.

Men jeg stillede et spørgsmål til både venstre og de konservative, som ingen af dem svarede på, men intet svar er jo også et svar.

Jeg stillede det meget præcise spørgsmål til de to herrer: ville de to herrer have stillet sig på samme måde, hvis vi i dag havde behandlet et forslag, så vi fik rettet den danske skattelovgivning, hvor der står: »Manden betaler skat af sin egen og den med ham i ægteskabet samlevende kvindes indkomst«, og hvis det havde været sådan, at det var kvinden, der skulle betale det, og manden, der havde en mindreværdig stilling?

De svarede ikke på det, da de havde lejlighed til det, og intet svar er jo nok også et svar, for selvfølgelig havde de to herrer så ikke fundet sig i den behandling alene på kønnets vegne. Men at give kvinden ligestilling er man altså ikke interesseret i.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er groft, når hr. Bernhard Baunsgaard udlægger min tale på den måde, at jeg siger, der ikke sker noget. Der sket intet kønspolitisk, der sker i allerhøjeste grad noget bureaukratmæssigt: vi får en bunke mere papir og blanketter; det sker.

Hvad det andet angår, kan jeg sige, at det i den grad ville være diskriminerende mod kvinden at sige, hun nu skulle have alle byrderne med at klare skatten osv. Det ville være en forfølgelse af kvinden at sige, at hun skulle have alle byrderne, men der ville bestemt ikke være noget mandschauvinistisk i at sige, at manden nu skal være fri for alt det bøv! med at betale skat. Skat er noget ubehageligt, det er noget, man skal betale, det er ikke noget, man får. Den hidtidige lovgivning har været kvindevenlig og mandsfjendtlig, og det er det, der er kernen i det. Derfor er også den del af hr. Bernhard Baunsgaards argumentation så bagvendt.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Når det er så svært for hr. Glistrup, skal jeg da gerne hjælpe ham. Som der står skrevet i betænkningen fra ligestillingsudvalget, behandles den gifte kvinde i dansk skattelovgivning såvel formelt som reelt på en diskriminerende måde. Det er det, vi fjerner i dag; så lad være at sige, at der ikke sker noget.

Jeg forstår i det hele taget ikke hr. Glistrups indlæg. Man må sige, at hr. Glistrups fantasi er blevet noget slidt på det sidste, for jeg kunne forstå, hvis hr. Glistrup heroppefra havde sagt: dette forslag er såmænd bare et forslag om, at både den gifte mand og den gifte kvinde i lige høj grad for fremtiden skal være ofre for bureaukratiet; det havde været mere i den gamle hr. Glistrups stil.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hvad enten hr. Bernhard Baunsgaard taler om den gamle eller den unge hr. Glistrup, så kan jeg trøste ham med, at dette her går ud på en udvidelse af bureaukratiet. Hr. Bernhard Baunsgaard skal nu ned til ligefrem at henvise til, hvad ligestillingsrådet siger, men det er kun et bevis på det, som vi ved fra utallige andre ting fra ligestillingsrådet, nemlig at de ikke aner et pløk om forholdene i det danske samfund og i hvert fald intet kender til skattelovgivning og sammenhængen i skat. De plaprer bare efter, hvad der er sagt af henrivende, blåøjede kvinder før dem.

Aase Olesen (RV):

Jeg er glad for, at hr. Fogh Rasmussen henviste til bilag 35, for min taletid før tillod ikke at komme ind på det, jeg egentlig ville have illustreret med det, nemlig at der er en afgørende forskel – og det er det, man hele tiden her kalder intet reelt indhold – i den situation, som to ugifte står i, når de skal overveje, om de vil gifte sig, med den nugældende skattelovgivning og den lovgivning, vi er i færd med at vedtage.

De forudsætninger, der er stillet op i bilaget, betyder for to ugifte, at manden nu skal betale godt og vel 25.000 kr. og kvinden godt og vel 16.500 kr. i skat. Hvis de gifter sig og vi ikke laver om på loven, stiger deres samlede skat – det er korrekt, der er stadig skat på

ægteskabet, og jeg har aldrig talt om, at dette forslag lempede skatten på ægteskabet – og så vil den øgede skattebyrde være fordelt på den måde, at manden skal betale godt og vel 21.500 kr. og kvinden godt og vel 25.500 kr. Altså lægges den øgede skattebyrde udelukkende på kvinden og endda lidt til, fordi hendes mand nu får hendes renter og hendes fradrag fra før.

Situationen, efter at vi har gennemført denne lovgivning, vil være, at den øgede skat fordeler sig forholdsmæssigt lige på de to parter, og så vil manden komme til at betale ca. 28.500 kr. og kvinden ca. 18.500 kr. i skat. Det er virkningen, og det er den overvejelse, to ugifte står over for, ligesom det er det, der er afgørende, når de bagefter får børn og skal afgøre, hvem der skal gå på nedsat arbejdstid, hvem der måske helt skal opgive sit erhverv og gå hjemme. Det er sagen i en nøddeskal.

Når så hr. Fogh Rasmussen er så venlig at læse op for mig af ægteskabsudvalgets betænkning og beskrive, hvad det hele drejer sig om, skal jeg hilse og sige, at jeg faktisk er medlem af det udvalg, og jeg deler fuldstændig ægteskabsudvalgets indstilling, nemlig at det, det drejer sig om, er at nå frem til den totale ophævelse af sambeskatningen.

Spørgsmålet i dag er: vil man stemme for det første væsentlige skridt i denne ophævelse af sambeskatningen, eller vil man ikke? Det er det, det drejer sig om. Det er kun et første skridt, men det er til gengæld fuldstændig afgørende. Som jeg sagde før: der er ingen borgerlig regering, der vil være i stand til at ophæve dette første skridt i retning af den økonomiske ligestilling mellem ægtefæller, når først det er gennemført. Så kan hr. Glistrup aldrig så mange gange stille sig op på denne talerstol og kalde det ordmagi. Det viser kun, at hr. Glistrup ikke har begrebet et suk af, hvad dette her drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Med al den charme, som fru Aase Olesen også kan have, søgte hun nu at forklare fra bilag 35, hvordan det så ud med beskatningen: for ugifte var det 25.000 kr. til manden og 16.000 kr. til kvinden, 41.000 i alt.

Så gik fru Aase Olesen videre og sagde, at hvis man giftede sig – idet hun erkendte, at

[Hagen Hagensen]

der var skat på ægteskabet – blev det 21.500 kr. til manden og 25.500 kr. til kvinden, hvilket gav 47.000 kr. Så viser forslaget, det, som skal betyde en så epokegørende ligestilling mellem dem, at manden skal betale 28.500 kr. og hustruen 18.000 kr., men så glemte fru Aase Olesen at lægge tallene sammen, og de bliver nemlig godt 46.000 eller ca. 500 kr. mindre end det, man betaler i dag.

Men det pudsige ved det var jo, at skatten på ægteskabet demonstreredes så tydeligt herigennem, for det vil sige, at manden skal af med 3.500 kr. mere og kvinden med ca. 2.000 kr. mere, fordi man gifter sig. Det var noget af det, vi skulle komme væk fra, fremfor at komme med en lang række formelle drøftelser, der faktisk ikke fører til ligestilling, men bevarer en uligestilling, hvor den bære kan gå fra den ene side til den anden.

Der er jo spørgsmål, vil jeg gerne sige til hr. Bernhard Baunsgaard, der er så banale, at de næsten ikke trænger til at få et svar. Men når hr. Bernhard Baunsgaard nu for anden gang heroppefra har stillet spørgsmål om, hvordan bl.a. mit parti ville have stillet sig, hvis man var kommet med et forslag om, at det var kvinden, der skulle gøres til den skattepligtige hovedperson og måske derfor i højere grad have de byrder, manden har nu, vil jeg blot sige, at ingen naturligvis kunne finde på overhovedet at stille et sådant forslag i dette årti, selv ikke hr. Bernhard Baunsgaard, der undertiden er ude i mange kroge, og vi ville i hvert fald klart have vendt os imod det. Det er den anden vej, vi skal.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Til hr. Hagen Hagensens svar til fru Aase Olesen skal jeg kun lige føje, at urimeligheden bliver endnu større, når man ser på det formueskattemæssige, men når fru Aase Olesen siger, at jeg ikke aner spor om, hvad det drejer sig om, må jeg i al fredsommelighed svare, at når man gifter sig, gør man det ikke, fordi man hader hinanden og mener, at det nu bare gælder om at skubbe flest mulige byrder over på det andet dumme svin, som man har sagt ja til ved alteret, og det er jo det, hele fru Aase Olesens argumentation går på. Selvfølgelig klarer man i fællesskab familiens udgifter, hvad enten der står fru Søren-

sen eller hr. Sørensen øverst på dem. Man tilrettelægger tingene efter et fælles forbrug; det er det, der er meningen med ægteskabet.

Derfor kan jeg i hvert tilfælde over for fru Aase Olesens påstand om, at jeg ikke ved, hvad det drejer sig om, sige, at det i denne diskussion er nok at vide det, som allerede salig Johan Herman Wessel fastslog:

»At Smørrebrød er ikke Mad og Kiærlighed er ikke Had, det er for Tiden, hvad jeg veed om Smørrebrød og Kiærlighed.«

Dermed er det, fru Aase Olesen dér sagde, besvaret.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Der kan jo gøres mange forsøg på at slippe uden om et klart spørgsmål. Jeg har ikke spurgt, hvordan de konservative ville stille sig, hvis vi i dag behandlede et forslag om at gøre kvinden til hovedperson.

Nej, jeg spurgte, hvordan den mandlige konservative ordfører ville stille sig på sit partis vegne, hvis vi havde den situation, at kvinden var hovedperson og vi i dag behandlede et forslag om at ligestille manden. Ville man så også gå imod fra den herres side?

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg synes, debatten er afsporet, og jeg forstår i alt fald ikke venstre og de konservative, for vi har da ikke påstået, at man med dette forslag ændrer det forhold, at der er skat på ægteskabet. Vi har klart sagt, at det er der stadig væk, og at vi ønsker det afskaffet i fremtidens skattelovgivning. Vi har sagt, at vi ønsker ligestilling mellem mand og kvinde i ægteskabet, respekt for hinanden, og vi må også gennemføre, at der er denne respekt og denne ligestilling i lovgivningen.

Det er det, vi gør med dette forslag, idet vi siger: I er ligestillede, uanset hvilket køn I har. Bagefter må vi løse spørgsmålet, om man ikke skal være ligestillet, hvad enten man har papir på sit samlivsforhold eller ej. Det er et andet spørgsmål, og det må vi selvfølgelig se at få løst i fremtiden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 31 stemte for, 103 imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 12 stemte for, 121 imod; 3
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes, idet 49 stemte for, 70 imod; 11
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 6 og 7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes, idet 49 stemte for, 78 imod; 3
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 9; § 1, med de fore-
tagne ændringer, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 om en ny affattelse
af § 3
forkastedes, idet 60 stemte for, 70 imod.

§§ 3 og 4
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes, idet 36 stemte for, 82 imod; 11
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 12
forkastedes, idet 47 stemte for, 70 imod; 11
stemte hverken for eller imod.

§ 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13
forkastedes, idet 19 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 14

forkastedes, idet 44 stemte for, 84 imod.

Ændringsforslag nr. 15
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 16
forkastedes uden afstemning.

§ 6, med de foretagne ændringer, og §§
7-9
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til
tredje behandling uden fornyet udvalgsbe-
handling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-
te forslag, betragter jeg det som vedtaget.
(Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af:

*Forslag til lov om ændring af ligningsloven.
(Regulering af beløbsgrænsen i § 28).*

(Lovforslag nr. L 190. Fremsat 28/4 82.
Første behandling 5/5 82. Betænkning 14/5
82).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betæn-
ningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet
ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforsla-
get og spørgsmålet om lovforslagets overgang
til tredje behandling sættes til forhandling
under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget
forkastedes, idet 57 stemte for, 70 imod.

Lovforslagets §§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.